

усіма учнями, а педагог перетворюється на партнера – учасника навчальної діяльності.

Наявність комунікації між учасниками навчально-виховного процесу, коли в учнів є можливість поділитися своїми думками і емоціями в рамках певної теми, вислухати думки не лише вчителя, а й однокласників.

Спеціально облаштований навчальний простір, який дозволяє зробити легкими і природними співпрацю та комунікацію учнів. Все, що знаходиться в навчальній аудиторії, має допомагати вчителю організувати простір для інтерактивної діяльності дітей.

Керівництво творчою діяльністю учнів вимагає від учителя широкої ерудиції, глибоких знань свого предмета, достатньої підготовки в галузі логіки і вікової психології, творчого мислення, вміння правильно врахувати вікові та індивідуальні особливості учнів. Творче мислення школярів необхідно не лише стимулювати, але й спеціально розвивати протягом усіх років навчання в школі. Отож, на сучасному етапі еволюції людства неможливо уявити здійснення багатьох видів життєдіяльності без участі творчого мислення. *Творче мислення* є важливою складовою процесу розвитку творчої особистості.

Список використаних джерел

1. Сухомлинський В.О. Сто порад вчителю. Вибрані твори у 5 т. Київ : Радянська школа, 1976. Т. 2. С. 419–655.
2. Гилфорд Дж. Три сторони інтелекта. Психологія мышлення /под ред. А. М. Матюшкина. Москва : Прогресс, 2006. С. 434-437.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Яра М. І., Барна Л. С.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Освітній простір ХХІ ст. визначає інноваційна освіта. У зв'язку з цим, сьогодні головним виміром якості функціонування системи освіти має бути здатність молодого покоління повноцінно жити і активно діяти в нових умовах, постійно

самовдосконалюватись, успішно адаптуватися до технологічних та цивілізаційних змін. Сучасний стан педагогічної практики характеризується переходом від пояснювально-інформаційних технологій до діяльнісно-розвивальних та особистісно-орієнтованих, впровадження яких у вітчизняну освітню систему має сприяти якісним змінам змісту, методів та організаційних форм навчання, що, у свою чергу, створює умови для вдосконалення освітнього процесу загалом.

Теоретичне обґрунтування сутності інтерактивних технологій, їх класифікації висвітлені в працях О. Коротаєва, Г. Мітіна, Г. Шевченко, М. Скрипник, Г. Сиротенко, Л. Пироженко, О. Пометун та ін. учених, які обґрунтовують доцільність застосування інтерактивних методів для підвищення ефективності процесу навчання.

Інтерактивне навчання – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Інтерактивні технології навчання базуються на особистісно-діяльнісному підході та включають неситуативні (діалог) та ситуативні (ігрові – імітаційні та неімітаційні, неігрові інтерактивні методи – аналіз та моделювання педагогічних ситуацій тощо) методи навчання.

Інтерактивна педагогічна взаємодія характеризується високим ступенем інтенсивності спілкування її учасників, їхньої комунікації, обміну діяльністю, зміною і різноманітністю її видів, форм і прийомів, цілеспрямованою рефлексією учасників своєю діяльністю і взаємодією, що відбулася. Реалізація інтерактивних педагогічних технологій спрямована на зміну, удосконалення моделей поведінки і діяльності учасників педагогічного процесу [1].

Дослідники інтерактивного навчання усі інтерактивні технології поділяють на чотири групи:

- інтерактивні технології кооперативного навчання («Робота в парах», «Робота в групах», «Ротаційні трійки», «Карусель» та ін.);
- інтерактивні технології колективно-групового навчання («Мозковий штурм», «Мікрофон», «Мозаїка», «Виконання проєктів» та ін.);

- технології ситуативного моделювання (імітаційні ігри, розігрування ситуацій за ролями;
- технології опрацювання дискусійних питань («Дискусія», «За і проти», «Коло ідей») [2].

Інтерактивне навчання у середній загальноосвітній школі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у вчителів. Як показали результати констатуючого експерименту, сьогодні вчителі середніх загальноосвітніх навчальних закладів готові впроваджувати сучасні педагогічні технології, популярними серед яких є інтерактивні технології. Аналіз анкет вчителів показав, що 65% анкетованих у своїй практичній діяльності використовують інтерактивні технології навчання. Серед використовуваних технологій вчителі найчастіше називають мозковий штурм, технологію «навчаючи вчуся», «акваріум» тощо.

Аналіз літературних джерел та спостереження за навчально-виховним процесом показав, що ефективність використання інтерактивних технологій навчання можна підвищити за умови:

- правильного вибору інтерактивної технології для конкретного заняття, що визначається його метою, особливостями змісту навчального матеріалу;
- ретельно продуманої структури уроку з використанням інтерактивних технологій навчання;
- використання інтерактивних вправ на різноманітних етапах уроку (актуалізації опорних знань, мотивації навчально-пізнавальної діяльності, сприймання інформації, уточнення і розширення інформації, закріплення знань);
- проведення глибокого обговорення підсумків виконання інтерактивних вправ.

Отже, інтерактивні технології передбачають посилену педагогічну взаємодію, взаємовплив учасників педагогічного процесу через призму власної індивідуальності, особистого досвіду життєдіяльності.

Список використаних джерел

1. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків : Основа, 2003. 80 с.
2. Пометун О. І. Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.